

Forfatter: Helgesen, Poul

Titel: Udrag fra En christen førstis lære (1520)

Citation: Helgesen, Poul: "Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab", i Helgesen, Poul: *Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab*, udg. af P. SEVERINSEN , 1932-1948, s. 37. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-helgesen01-shoot-idm140085696524368/facsimile.pdf> (tilgået 11. maj 2021)

Anvendt udgave: Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

En criſthen førſtis lære 37

Lligerwiis ſom gud han regerer alting wæll, oc
dhet ſeer dog inghen dog at hwer mand [23a] for
nymmer gwðz welgærning, ſſa ſchall icke heller
land oc riige fornymme een herris makt, wdhen
5 naar ſom dhet ophøyes oc forbædris aff hans wiis-
dom oc godhed, Twært i mod gøre tjranner fordi
dhe fornymmes inghenſteed, wdhen hwer mand till
ſchade,

Som ſoolen ſynes ſagtist at gaa naar hwn ær høgſt
10 paa hemmelin, ſaa ſchalt thw deſſ ſagtmodigere
wære oc mildhere, at løcken deg møgeth ophøyer,

Dhw beteer icke dha eet førſteligt ſind, naar ſom
dw wilt inghen fortørnilſe lidhe, hellir icke til ſtedhe
at een andhen ſchal haffwe ſtørre regementhe æn
15 dw, Mæn naar dw forſmaar at gøre noghet ſom een
konge ſtaar ildhe, da beteer dw eet førſteligt oc
konge ſind,

Dog at alle trældom ær arm oc ſlem, da ær den
alſom armisth oc ſlemmiſt, met hwilken wii tiæne
20 ſyndhen oc løſe begæring,

Hwad kan wære ſlæmmere æn at dhen ſchal tiæne
wkyskhed, haſtighed. gerighed. oc homodighed.
oc andre ſlighe herrir ſom haffwer dog anammet
ſeg regementhe offwer frii menniſker

25 Effther dhi at dhe førſther ſom waare hedninge
wille gaa i døden, paa dhet at the ſkwlle ſpare
blods wdgydilſe, oc dher met meer acktede [23b]
menighedz bæſthe æn dheris eghet liiff, hwore wræ-
deligt ær thet at een criſthen førſte, ſchal raadhe
30 met ſijn løſe oc ſyndige begæring i ſijn regementhe,
meenighed til ſtoor ſchade,

Naar ſom dw anammer herredomme oc rege-

menthe, da skalt thw icke acthe hwore stoor heeder,
meen hwore stoor tynghe dw anammer, Oc icke skalt
thw offwer legge, hwore stoor skat oc renthe dw
haffwer ind at komme, meen hwad fljyd dw skalt well
regere met, Icke skalt tw hæller meene at thw æst 5
kommen i riighens regementhe, ligerwiis som ij eeth
rooff, men som een god tilsyns mand i eet boskap,

Inghen ær god til forstandher som Plato sijer
wdhen dhen som trængis till, Dhen som begærir
herredømme anthen ær han een gæk oc een daare, 10
fordij han icke forstaar hwore faarligt thet ær at
haffwe herredømme, Heller oc han ær een ond
mand oc begærir regementhe seg till gagen, oc icke
meenighed till nytthe, Heller oc han ær een wan-
wittig mand, oc fordi icke offwer vejjer hwad tyn- 15
ghe han anammer, Dhen som skall wære till riighe
beqwem, hanwm bør at wære bode atwogtig oc
god, der till met wiis,

Naar som dw anammer stoor regementhe [24a]
dha meen deg icke lycksalegere, meen akte at thw 20
tagher deg stoor tynghe paa dhin axel, saa at tw skalt
nw wære mijndre orkeløss oc ledig, oc meer aff-
holdig aff legoms lyst,

Dhe ære wærde konge naffen som icke wælde seg
meenighedhen till, mæn hæller offre seg selfwe 25
till meenighedz bæsthe, fordi dhen som haffwer
regementhen seg til gode, oc acther hænne effther
siith gagen, i hwad naffen heller titell hanwm giff-
wes, dha ær han sandelige een tyrann oc icke konge,
Lligerwiis som inthet naffen ær skønere æn eeth 30
konge naffen, saa ær inthet meer weederstyggeligt
for hwer mand æn een tijranns naffen,